

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
КОНСТИТУЦИОНЕН СЪД

О П Р Е Д Е Л Е Н И Е

София, 14 ноември 2013 г.

Конституционният съд в състав:

Председател: Димитър Токушев

Членове: Благовест Пунев

Красен Стойчев

Цанка Цанкова

Стефка Стоева

Румен Ненков

Кети Маркова

Георги Ангелов

Борис Велчев

Анастас Анастасов

Гроздан Илиев

при участието на секретар-протоколита Гургана Иванова разгледа в закрито заседание на 14 ноември 2013 г. конституционно дело № 21/2013 г., докладвано от съдията Анастас Анастасов.

Делото е образувано на 29 октомври 2013 г. по искане на президента на Република България за:

А) установяване на противоконституционност на решението на Народното събрание от 19 юни 2013 г., с което е отменено решението за избиране на председател на Държавна агенция „Национална сигурност“, прието от Народното събрание на 14 юни 2013 г., като противоречащо на § 5 от Преамбюла, чл. 4, ал. 1 и чл. 8 от Конституцията и

Б) задължително тълкуване на чл. 84, т. 8 във връзка с чл. 72, ал. 1, т. 1 и ал. 2 и чл. 68, ал. 1 от Конституцията като се отговори на следните въпроси:

1. Когато на основание чл. 84, т. 8 от Конституцията Народното събрание избере народен представител за ръководител на институция, определена със закон, решението за избора му инкорпорира ли и елементите на решение по чл. 72, ал. 2 от Конституцията за прекратяване на пълномощията на народния представител;

2. Когато на основание чл. 84, т. 8 от Конституцията Народното събрание избере народен представител за ръководител на институция, определена със закон, и народният представител е изразил пред парламента своята воля да заеме тази длъжност, необходимо ли е изричното подаване на оставка от народния представител по чл. 72, ал. 1, т. 1 от Конституцията и

3. Когато народен представител е избран от Народното събрание за ръководител на институция по процедура, уредена в специален закон, и е положил клетва пред Народното събрание, от кой момент се прекратява неговия мандат като народен представител, за да не възникне несъвместимост по смисъла на чл. 68, ал. 1 от основния закон.

Производството е във фазата по решаване на въпросите относно допустимостта на искането.

Конституционният съд е сезиран от оправомощен субект по чл. 150, ал. 1 от Конституцията. От него се иска да упражни две отделни конституционно установени правомощия, а именно – по чл. 149 ал. 1, т. 2 алт. 2 от Конституцията да установи противоконституционност на акт на Народното събрание и по чл. 149, ал. 1, т. 1 от Конституцията да даде задължително тълкуване на конституционни разпоредби във връзка с предсрочното прекратяване на пълномощията на народен представител при избирането му от парламента на друга държавна служба, която обуславя възникването на несъвместимост.

Съществуващите противоположни разбирания по поставените въпроси, обуславят наличието на правен интерес от постановяване на обвързващо тълкуване. Чрез него биха се създали предпоставки за

установяване на конституционносъобразна парламентарна практика отнасяща се за предсрочното прекратяване на пълномощията на народните представители.

Искането съответства на предписанията на Конституцията, както и на специалните изисквания за форма и съдържание по чл. 17, ал. 1 от Закона за Конституционен съд и чл. 18, ал. 1 от Правилника за организацията и дейността на Конституционния съд. На тази основа приема, че същото е допустимо и може да бъде разгледано по същество с изключение на т.3 от искането, а именно:

„3. Когато народен представител е избран от Народното събрание за ръководител на институция по процедура, уредена в специален закон, и е положил клетва пред Народното събрание, от който момент се прекратява неговият мандат като народен представител, за да не възникне несъвместимост по смисъла на чл. 68, ал. 1 от основния закон.“, Конституционния съд приема, че същото е недопустимо и следва да бъде отклонено от разглеждане, защото поставянето на подобен въпрос означава питане към съда какви действия да извърши Народното събрание при конкретно зададена хипотеза – на избор на народен представител на друга държавна служба, а не искане за тълкуване на конституционна разпоредба.

С оглед на очертания с искането предмет на конституционното производство като заинтересувани страни следва да се конституират Народното събрание, Министерският съвет, Държавната агенция „Национална сигурност“, Асоциацията „Прозрачност без граници“, Институтът за модерна политика и Центърът за изследване на демокрацията.

Следва да бъдат изискани от Народното събрание:

Решение на Народното събрание от 14 юни 2013 год. за избор на председател на Държавна агенция „Национална сигурност“, както и Решение на Народното събрание от 19 юни 2013 г., с което е отменено

решението за избиране на председател на Държавна агенция „Национална сигурност”, прието от Народното събрание на 14 юни 2013 г., заедно с всички преписки и материали, свързани с тях.

Конституционният съд констатира, че предметът на искането по настоящото дело в частта му, относно задължителното тълкуване на конституционна разпоредба във връзка с предсрочното прекратяване на пълномощията на народен представител при избирането му от парламента на друга държавна служба с основание чл. 84, т. 8 от Конституцията(т. 1 и т. 2 от искането) във връзка с чл. 72, ал.1, т. 1 и ал. 2 от Конституцията е свързано с предмета на конституционно дело № 17 / 2013 г., допуснато за разглеждане по същество с определение на съда от 26 септември 2013 г. Исканията и по двете дела за тълкуване на разпоредбата на чл. 72, ал.1 и 2 от Конституцията, обуславят необходимостта от тяхното обединяване и разглеждането на настоящото дело и к.д. № 17 / 2013 г. в едно производство, по което да се постанови общо решение.

Следва искането в частта му по т. 1 и 2 относно задължителното тълкуване на чл. 84, т. 8 във връзка с чл. 72, ал. 1, т. 1 и ал. 2 от Конституцията да бъде присъединено към конституционно дело № 17 / 2013 г., като общото производство ще се проведе под номера на последното.

По изложените съображения и на основание чл. 149, ал. 1, т. 1 и т. 2 от Конституцията и чл. 19, ал. 1 от Закона за Конституционен съд Конституционният съд

О П Р Е Д Е Л И :

ДОПУСКА за разглеждане по същество искането на президента на Република България за:

А) установяване на противоконституционност на решението на Народното събрание от 19 юни 2013 г., с което е отменено решението за

избиране на председател на Държавна агенция „Национална сигурност”, прието от Народното събрание на 14 юни 2013 г.(обн., ДВ, бр. 54/2013 г.)

Б) задължително тълкуване на чл. 84, т. 8 във връзка с чл. 72, ал. 1, т. 1 и ал. 2 от Конституцията със следните въпроси:

1. Когато на основание чл. 84, т. 8 от Конституцията Народното събрание избере народен представител за ръководител на институция, определена със закон, решението за избора му инкорпорира ли и елементите на решение по чл. 72, ал. 2 от Конституцията за прекратяване на пълномощията на народния представител;

2. Когато на основание чл. 84, т. 8 от Конституцията Народното събрание избере народен представител за ръководител на институция, определена със закон, и народният представител е изразил пред парламента своята воля да заеме тази длъжност, необходимо ли е изричното подаване на оставка от народния представител по чл. 72, ал. 1, т. 1 от Конституцията.

Отклонява искането в частта му по т. 3, а именно: „Когато народен представител е избран от Народното събрание за ръководител на институция по процедура, уредена в специален закон, и е положил клетва пред Народното събрание, от кой момент се прекратява неговия мандат като народен представител, за да не възникне несъвместимост по смисъла на чл. 68, ал. 1 от основния закон ?“, и прекратява делото в тази му част.

Конституира като заинтересувани страни по делото Народното събрание, Министерския съвет, Държавна агенция „Национална сигурност”, Асоциацията „Прозрачност без граници”, Института за модерна политика и Центъра за изследване на демокрацията.

Да се изиска от Народното събрание :

Решение на Народното събрание от 14 юни 2013 год. за избор на председател на Държавна агенция „ Национална сигурност“, както и Решение на Народното събрание от 19 юни 2013 г., с което е отменено решението за избиране на председател на Държавна агенция „Национална

сигурност”, прието от Народното събрание на 14 юни 2013 г., заедно с всички преписки и материали, свързани с тях.

Присъединява искането в частта му по т. 1 и 2 относно задължителното тълкуване на чл. 84, т. 8 във връзка с чл. 72, ал. 1, т. 1 и ал. 2 от Конституцията към конституционно дело № 17 / 2013 г.

Препис от искането и настоящето определение да се изпратят на заинтересуваните страни, като им се предоставя възможност в четиринадесетдневен срок да представят писмени становища.

Препис от определението да се изпрати и на президента, който в четиринадесетдневен срок може да представи допълнителни съображения по внесеното от него искане.

Председател:

Димитър Токушев